YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)

14 päivänä syyskuuta 2004 *

Asiassa C-411/02,

jossa on kyse EY 226 artiklaan perustuvasta jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevasta kanteesta,

joka on nostettu 18.11.2002,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään C. Schmidt ja M. Shotter, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Itävallan tasavalta, asiamiehinään E. Riedl ja T. Kramler, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja C. W. A. Timmermans sekä tuomarit C. Gulmann (esittelevä tuomari), J.-P. Puissochet, J. N. Cunha Rodrigues ja N. Colneric,

julkisasiamies: M. Poiares Maduro,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies L. Hewlett,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 12.2.2004 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon asianosaisten esittämät huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 16.3.2004 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan yhteisöjen komissio vaatii kanteellaan yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Itävallan tasavalta ei ole noudattanut avoimen verkon tarjoamisen (ONP) soveltamisesta puhelintoimintaan ja teleyleispalvelusta kilpailuympäristössä 26

päivänä helmikuuta 1998 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/10/EY (EYVL L 101, s. 24; jäljempänä direktiivi) 14 artiklan 2 kohdan mukaisia velvoitteitaan, koska se on säätänyt laskutuksesta, jossa on ilmoitettava pelkästään kulutyypin mukaan luetellut määrät mutta joka ei ole riittävän yksityiskohtainen, jotta kuluttaja voisi tarkistaa ja valvoa tehokkaasti kuluja.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Yhteisön oikeussäännöt

2 Direktiivin 1 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan mukaan direktiivin tarkoituksena on varmistaa, että kaikkialla yhteisössä on saatavilla laadukkaat kiinteät yleiset puhelinpalvelut, ja määritellä ne palvelut, joihin kaikilla käyttäjillä, kuluttajat mukaan lukien, olisi oltava pääsy yleispalvelun yhteydessä kohtuulliseen hintaan erityiset kansalliset edellytykset huomioon ottaen.

3 Tätä tarkoitusta varten direktiivin 14 artiklassa, jonka otsikkona on "Eritelty laskutus, äänitaajuusvalinta ja valikoiva puhelujen esto", säädetään seuraavaa:

"1. Sen varmistamiseksi, että käyttäjillä on mahdollisimman pian pääsy kiinteiden yleisten puhelinverkkojen kautta seuraaviin toiminteisiin:

— —

— eritelty laskutus ja valikoiva puhelujen esto pyynnöstä saatavina toiminteina,

jäsenvaltiot voivat määrätä yhden tai useamman operaattorin tarjoamaan näitä toiminteita suurimmalle osalle puhelimen käyttäjistä 31 päivään joulukuuta 1998 mennessä ja varmistamaan, että ne ovat yleisesti saatavilla 31 päivään joulukuuta 2001 mennessä.

— —

2. Ellei henkilötietojen suojaa ja yksityisyyttä koskevasta lainsäädännöstä, kuten direktiivistä 95/46/EY ja direktiivistä 97/66/EY, muuta johdu, eriteltyjen laskujen on oltava riittävän yksityiskohtaisia, jotta niiden avulla voi tarkistaa ja valvoa kiinteiden yleisten puhelinverkkojen ja/tai kiinteiden yleisten puhelinpalvelujen käytöstä aiheutuvia kuluja.

Käyttäjien saatavilla on oltava lisämaksutta määrättyä perustasoa vastaava eritelty laskutus. Tarvittaessa tilaajille voidaan tarjota tarkempia erittelyjä kohtuullisin hinnoin tai maksutta. Kansalliset sääntelyviranomaiset voivat määritellä eritellyn laskun perustason.

Eritellyssä laskussa ei saa yksilöidä soittavalle tilaajalle ilmaisia soittoja, mukaan lukien soitot tukinumeroihin."

Kansallinen lainsäädäntö

4 Telekommunikationsgesetz-nimisen lain (televiestinnästä annettu laki, BGBl. I, nro 10/1997; jäljempänä TKG) ja neljän asetuksen tavoitteena on direktiivin täytäntöönpano. TKG:n 94 §:n 1 momentissa, jolla täytäntöönpannaan direktiivin 14 artiklan 2 kohta, säädetään seuraavaa:

"1. Käyttäjiltä perittävistä kuluista on laadittava lasku, josta on käytävä ilmi kulutyyppien mukaan ilmoitetut määrät. Käyttäjän pyynnöstä laskussa on ilmoitettava kaikki määrät erikseen tai käytettävä yksityiskohtaisempaa erittelyä, joka määritetään kaupallisten ehtojen mukaan. Normaalia laskutusta tarkemmasta erittelystä voidaan periä korvaus kaupallisten ehtojen mukaan. Kyseisen korvauksen määrä on määritettävä tarkemmasta erittelystä aiheutuvien kulujen perusteella.

— —"

Oikeudenkäyntiä edeltävä menettely

5 Itävallan tasavalta antoi 23.9.1998 päivätyllä kirjeellä komissiolle tiedoksi TKG:n ja täytäntöönpanoa koskevat muut säännökset, jotka oli annettu direktiivin saattamiseksi osaksi Itävallan oikeutta.

6 Komissio esitti 20.4.2001 päivätyllä kirjeellä varauksia siitä, oliko Itävallan tasavalta täytäntöönpannut asianmukaisesti direktiivin 14 artiklan 2 kohdan, ja kehotti EY 226 artiklan mukaisesti sitä esittämään huomautuksensa kahden kuukauden määräajassa.

7 Itävallan viranomaiset ilmoittivat 20.6.2001 päivätyllä kirjeellä komissiolle, että ne katsoivat, että TKG:n 94 § täytti direktiivin 14 artiklan 2 kohdassa säädetyt edellytykset. Niiden mukaan TKG:n 94 §:ssä tarkoitettu normaali laskutus on riittävän yksityiskohtaista, jotta käyttäjä voi tarkistaa ja valvoa tehokkaasti puheluista aiheutuvat kulunsa direktiivissä tarkoitetulla tavalla.

8 Koska komissio katsoi, että kuluttaja ei voinut missään tapauksessa valvoa tehokkaasti puheluista aiheutuvia kulujaan itävaltalaisen perustasoa vastaavan eritellyn laskutuksen avulla, se lähetti 20.12.2001 perustellun lausunnon, jossa se toisti saman väitteen ja kehotti Itävallan tasavaltaa toteuttamaan direktiivin noudattamisen edellyttämät toimet kahden kuukauden kuluessa lausunnon tiedoksiantamisesta.

9 Koska Itävallan hallitus vahvisti 27.2.2002 näkemyksensä, jonka mukaan kansallisessa lainsäädännössä oli täytäntöönpantu asianmukaisesti direktiivin 14 artiklan 2 kohta, komissio päätti nostaa nyt käsiteltävänä olevan kanteen.

Kanne

10 Komissio väittää, että Itävallan tasavalta ei ole noudattanut direktiivin 14 artiklan 2 kohdan säännöstä, jonka mukaan eriteltyjen laskujen on oltava riittävän yksityiskohtaisia, jotta niiden avulla voidaan tarkistaa ja valvoa kiinteiden yleisten puhelinverkkojen käytöstä aiheutuvia kuluja.

11 Sen mukaan Itävallan lainsäädännössä ei noudateta tätä edellytystä. TKG:n 94 §:n 1 momentissa, jossa säädetään, että puhelinpalvelujen tarjoajien on laadittava lasku, josta on käytävä ilmi "kulutyyppien mukaan ilmoitetut määrät", sallitaan operaattorien harjoittavan käytäntöä, jossa ne luettelevat laskussa määrät puhelutyypin mukaan mutta eivät yksilöi kutakin puhelua erikseen.

12 Tällaisen laskutuksen perusteella tilaaja voi ainoastaan päätellä soittaneensa tietyn määrän puheluja eri hintavyöhykkeille laskutuskautena, tiettyyn kokonaishintaan. Tällaisen laskutuksen avulla ei voida näin ollen tarkistaa, minä päivänä jokin puhelu on soitettu tai mihin numeroon on soitettu, eikä sillä taata, että tilaaja voisi tarkistaa ja valvoa tehokkaasti hänelle aiheutuvia kuluja.

13 Itävallan hallitus kiistää direktiivin tällaisen tulkinnan ja komission arvioinnin. Sen mukaan TKG:n 94 §:n säännökset, joissa velvoitetaan sisällyttämään perustasoa vastaavaan eriteltyyn laskutukseen luettelo laskutettavista määristä kulutyyppien mukaan, ovat yhteensopivia direktiivin 14 artiklan 2 kohdassa säädetyn edellytyksen kanssa.

14 Sen mukaan tässä viimeksi mainitussa säännöksessä ei edellytetä eikä direktiivin yleisenä tavoitteena ole, että laskusta olisi käytävä ilmi puhelujen päivämäärä tai soitetut numerot, jotta tilaajat voisivat tarkastaa ja valvoa tehokkaasti heille tulevia kuluja.

15 Itävallan hallitus väittää, että TKG:n 94 §:ssä tarkoitettujen tietojen avulla voidaan havaita välittömästi epäselvyydet tai virheet vertaamalla laskuun sisältyviä, puhelutyyppien mukaan lueteltuja määriä aikaisempiin laskuihin sisältyvien määrien kanssa. Se korostaa, että tämän vertailun avulla voidaan valvoa laskutettuja määriä tarkistamalla muun muassa erityisen kalliit puhelutyypit tai yksilöimällä aiempiin puheluihin verrattuna keskimääräistä useammin soitetut tai kestoltaan keskimääräistä pidemmät puhelut.

16 On todettava, että vaikka direktiivin 14 artiklan 2 kohdassa ei mainita nimenomaisesti, minkä tietojen on välttämättä sisällyttävä perustasoa vastaavaan eriteltyyn laskuun, direktiivissä edellytetään tietojen osalta vähimmäistasoa, millä tarkoitetaan sitä, mikä on tarpeen, jotta tilaajat voivat tarkistaa ja valvoa kiinteiden yleisten puhelinverkkojen käytöstä aiheutuvia kuluja.

17 Kuten komissio on huomauttanut, TKG:n 94 §:n 1 momentissa edellytetty laskutus, jonka avulla asiakas voi ainoastaan päätellä soittaneensa tietyn määrän puheluja eri hintavyöhykkeille laskutuskautena tiettyyn kokonaishintaan, ei mahdollista asiakkaiden tarkistavan ja valvovan laskun avulla heille aiheutuvia kuluja.

18 Ilman että on tarpeen määrittää, onko perustasoa vastaavaan laskuun sisällyttävä kaikki kunkin puhelun hinnan muodostavat tekijät, on todettava, että itävaltalaisten perustasoa vastaavien eriteltyjen laskujen avulla ei ole mahdollista yksilöidä kunkin hintavyöhykkeen sisällä kutakin erikseen soitettua puhelua, eikä näin ollen tarkistaa, että puhelu on todellakin soitettu.

19 Sellaisen laskutuksen, josta käy ilmi ainoastaan puhelujen lukumäärä, käytettyjen hintayksiköiden kokonaismäärä ja niitä vastaava kokonaishinta, avulla ei ole mahdollista tarkistaa ja valvoa kiinteiden yleisten puhelinverkkojen käytöstä aiheutuvia kuluja direktiivin 14 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulla tavalla.

20 Tätä toteamusta ei voida kumota Itävallan hallituksen väitteellä, jonka mukaan ei voida katsoa, että perustasoa vastaavan eritellyn laskutuksen olisi oltava TKG:n 94 §:ssä säädettyä yksityiskohtaisempaa, koska tämä tekisi tyhjäksi direktiivin 14 artiklan 2 kohdassa nimenomaisesti säädetyn mahdollisuuden tarjota laskuja, joihin sisältyy tarkempia erittelyjä, eikä myöskään väitteellä, jonka mukaan laskut, joihin sisältyisi komission vaatimia yksityiskohtia, sisältäisivät tietoja, jotka olisivat yksityisyyttä ja henkilötietojen suojaa koskevan lainsäädännön vastaisia.

21 Ensinnäkin on todettava, että vaikka perustasoa vastaaviin eriteltyihin laskuihin sisällytettäisiin TKG:n 94 §:n 1 momentissa säädettyä yksityiskohtaisempia tietoja, tarkoituksena noudattaa direktiivin 14 artiklan 2 kohtaa, tämän vaikutuksena ei olisi tehdä täysin tyhjäksi viimeksi mainitussa säännöksessä nimenomaisesti mainittua mahdollisuutta laatia laskuja, joihin sisältyy tarkempia erittelyjä.

22 On nimittäin mahdollista tarjota tietoja muista yksityiskohdista, joiden avulla asiakkaat voivat, kuten käy ilmi julkisasiamiehen ratkaisuehdotuksensa 50 ja 51 kohdassa selostamista esimerkeistä, saada laskuihinsa tarkempia erittelyjä, joiden avulla heidän on vieläkin helpompaa valvoa kuluja tai saada muita tietoja puhelinpalvelujen käytöstä. Ei ole myöskään poissuljettua, että ilmaiset soitot, joita direktiivin 14 artiklan 2 kohdan kolmannen alakohdan mukaan ei saa yksilöidä soittavan tilaajan eritellyssä laskussa, voitaisiin yksilöidä tarkemmassa erittelyssä.

23 Väitteestä, jonka mukaan laskut, joihin sisältyisi komission edellyttämiä yksityiskohtia, sisältäisivät tietoja, jotka olisivat yksityisyyttä ja henkilötietojen suojaa koskevan lainsäädännön vastaisia, on todettava, että Itävallan hallitus ei ole millään tavalla näyttänyt toteen tätä väitettä eikä ole esittänyt seikkaperäisiä perusteluja, joiden avulla yhteisöjen tuomioistuin voisi arvioida, onko väite perusteltu.

24 Edellä esitetyn perusteella on todettava, että Itävallan tasavalta ei ole noudattanut direktiivin 14 artiklan 2 kohdan mukaisia velvoitteitaan, koska se on säätänyt laskutuksesta, jossa on ilmoitettava pelkästään kulutyypin mukaan luetellut määrät mutta joka ei ole riittävän yksityiskohtainen, jotta kuluttaja voisi tarkistaa ja valvoa tehokkaasti puhelinpalvelujen käytöstä aiheutuvia kuluja.

Oikeudenkäyntikulut

25 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli

on sitä vaatinut. Koska komissio on vaatinut Itävallan tasavallan velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja koska tämä on hävinnyt asian, Itävallan tasavalta on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (toinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) **Itävallan tasavalta ei ole noudattanut avoimen verkon tarjoamisen (ONP) soveltamisesta puhelintoimintaan ja teleyleispalvelusta kilpailuympäristössä 26 päivänä helmikuuta 1998 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/10/EY 14 artiklan 2 kohdan mukaisia velvoitteitaan, koska se on säätänyt laskutuksesta, jossa on ilmoitettava pelkästään kulutyypin mukaan luetellut määrät mutta joka ei ole riittävän yksityiskohtainen, jotta kuluttaja voisi tarkistaa ja valvoa tehokkaasti puhelinpalvelujen käytöstä aiheutuvia kuluja.**

2) **Itävallan tasavalta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**

Allekirjoitukset